

Asia

Euroopan komission ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 508/2014 muuttamisesta ja korjaamisesta Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen kalastustoiminnalle aiheuttamien seurausten lieventämiseksi ja tästä sotilaallisesta hyökkäyksestä aiheutuvan markkinahäiriön vaikutusten lieventämiseksi kala- ja vesiviljelytuotteiden hankintaketjuun.

Kokous

U/E/UTP-tunnus

Käsittelyvaihe ja jatkokäsittelyn aikataulu

Euroopan komissio antoi 13.4.2022 Euroopan meri- ja kalatalousrahastoasetuksen muutosehdotuksen, joka mahdollistaisi Ukrainan kriisin vaikutuksiin liittyvien toimien toteuttamisen. Erityistoimet koostuisivat kalaa varastoiville tuottajaorganisaatioille ja niiden yhteenliittymille sekä kalastuksen ja vesiviljelyn harjoittajille suunnatuista taloudellisista korvauksista.

Neuvoston kalastuspolitiikan työryhmä käsitteli asetusmuutosta 19.4.2022. Komissio antoi kompromissiehdotuksen 3.5.2022 ja ehdotusta käsiteltiin uudelleen kalastuspolitiikan työryhmässä 5.5.2022.

Puheenjohtajamaa Ranska esitteli neuvoston kompromissiehdotuksen Euroopan parlamentille 11.5.2022. Neuvosto käsittelee muutosehdotuksen Coreperissa I-asiana 18.5.2022. Komissio ehdottaa muutosehdotuksen hyväksymistä kiireellisenä. Ranska pyrkii saavuttamaan asiasta ratkaisun puheenjohtajuuskautensa aikana. Arvion mukaan asetusmuutos hyväksyttäisiin kesäkuun aikana.

Suomen kanta

Valtioneuvosto pitää komission antamaa ehdotusta myönteisenä ja voi tukea ehdotuksessa esitettyjä muutosesityksiä. Ehdotettuja muutoksia ei kuitenkaan voida ottaa Manner-Suomessa käyttöön, sillä Suomen toimintaohjelman 2014–2020 rahoitus on Manner-Suomessa jo täysimääräisesti hyödynnetty.

Pääasiallinen sisältö

Venäjän Ukrainaan kohdistamalla sotilaallisella hyökkäyksellä on merkittäviä vaikutusta myös kalatalousalaan. Unionin ja Ukrainan sekä Venäjän välinen kauppa häiriintyi ja keskeisten tuotantopanosten, kuten energian, polttoaineen ja raaka-aineiden hintojen

nousu kiihtyi. Todennäköisiä seurauksia on myös kalarehun hinnan merkittävä nousu ja raaka-aineiden puute. Osa unionin laivastosta on lopettanut kalastuksen toiminnan kannattavuuden heikentyessä. Kustannusten nousun ja raaka-aineiden puutteiden yhteisvaikutus kohdistuu myös vesiviljely- ja kalanjalostussektoriin.

Euroopan komission Euroopan meri- ja kalatalousrahastoasetuksen muutosehdotus mahdollistaisi Ukrainan kriisin vaikutuksiin liittyvien erityistoimien toteuttamisen. Erityistoimet koostuisivat kalaa varastoiville tuottajaorganisaatioille ja niiden yhteenliittymille sekä kalastuksen ja vesiviljelyn harjoittajille suunnatuista taloudellisista korvauksista.

Muutokset mahdollistaisivat kalastuksen tilapäisen lopettamisen tukemisen Venäjän Ukrainaan kohdistaman sotilaallisen hyökkäyksen kalastustoiminnalle aiheuttamien seurausten lieventämiseksi. Lisäksi mahdollistettaisiin taloudelliset korvaukset kalatuotteita varastoiville tuottajaorganisaatioille sekä taloudelliset korvaukset toiminnanharjoittajille tulonmenetyksestä ja lisäkustannuksista. Lisäksi ehdotukseen sisältyy joustomekanismeja, joilla helpotetaan uusien toimenpiteiden toteuttamista. Ensinnäkin toimintaohjelman muuttamiseksi sovellettaisiin yksinkertaistettua menettelyä. Toiseksi kustannukset olisivat takautuvasti tukikelpoisia 24 helmikuuta 2022 alkaen. Näiden lisäksi mahdollistettaisiin tiettyihin toimenpiteisiin alun perin varattujen kiinteiden määrärahojen kohdentaminen uusiin toimenpiteisiin. Muutokset kohdistuvat artikloihin 10, 22, 33, 44, 67, 68 ja 95. Lisäksi korjattaisiin artikla 96.

Euroopan meri- ja kalatalousrahastosta voidaan maksaa tukea edelleen 31 päivään joulukuuta 2023 saakka. Suomen toimintaohjelman 2014–2020 Manner-Suomen varat on jo täysimääräisesti sidottu hankkeisiin. Tämän vuoksi Manner-Suomi ei voi hyödyntää asetusmuutoksen mahdollisesti tuomia toimenpiteitä ja rahoitusmahdollisuuksia.

EU:n oikeuden mukainen oikeusperusta/päätöksentekomenettely

Asetusehdotus perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen artikloihin 43 (2) ja 175. Tavallinen lainsäädäntömenettely (määräenemmistöpäätös).

Käsittely Euroopan parlamentissa

Puheenjohtajamaa Ranska esitteli neuvoston kompromissiehdotuksen Euroopan parlamentille 11.5.2022.

Kansallinen valmistelu

EU-17 jaosto (kalastus) kirjallinen menettely (päättynyt 12.5.2022).

Eduskuntakäsittely

E-kirje pp.kk.2022 (E xx/2022 vp)

Kansallinen lainsäädäntö, ml. Ahvenanmaan asema

Asetus on suoraan sovellettavaa oikeutta unionin jäsenvaltioissa. Suomessa Euroopan meri- ja kalatalousrahaston hallinnoinnista säädetään Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevan eurooppalaisen asetuksen kansallisesta täytäntöönpanosta annetussa laissa (1093/2014). Laki Euroopan meri-, kalatalous- ja vesiviljelylaista on

kumonnut säädökset 1093/2014. Asetusehdotuksella ei ole vaikutuksia Euroopan meri- ja kalatalousrahastoa koskevaan kansalliseen lainsäädäntöön.

Ahvenanmaalla ja Manner-Suomella on yhteinen toimintaohjelma, jota Ahvenanmaan maakuntahallitus toteuttaa itsenäisesti alueellaan sen käyttöön varatun rahoituskehityksen puitteissa. Ahvenanmaan maakunnanhallitus harkitsee erityistoimenpiteiden käyttöönottoa alueellaan. Tämä edellyttäisi Suomen toimintaohjelman 2014–2020 muuttamista, mutta sillä ei olisi vaikutuksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Taloudelliset vaikutukset

Asetusehdotus ei merkitse muutoksia EU:n monivuotiseen rahoituskehitykseen. Ehdotuksella ei ole vaikutuksia EU:n talousarvion sitoumusmäärärahoihin, koska ERI-rahastoista toimenpideohjelmille ohjelmakaudeksi 2014–2020 myönnettävän rahoituksen enimmäismääriin ei ehdoteta muutoksia. Ehdotuksella ei ole vaikutusta maksumäärärahoihin kokonaistasolla.

Venäjän Ukrainaan kohdistamalla sotilaallisella hyökkäyksellä on vakavia vaikutuksia kalatalouden yrityksille ja kalakaupalle. Rahaston tukitoimilla ei voida helpottaa kalastus- ja vesiviljely-yritysten tilannetta, sillä Euroopan meri- ja kalatalousrahaston Suomen toimintaohjelman 2014–2020 Manner-Suomen rahoitus on jo täysimääräisesti sidottu hankkeisiin.

Muut asian käsittelyyn vaikuttavat tekijät

Asiakirjat

COM(2022) 179 final: Proposal for a REGULATION OF THE EUROPEAN PARLIAMENT AND OF THE COUNCIL amending and correcting Regulation (EU) No 508/2014 as regards specific measures to alleviate the consequences of the military aggression of Russia against Ukraine on fishing activities and to mitigate the effects of the market disruption caused by that military aggression on the supply chain of fishery and aquaculture products

Laatijan ja muiden käsittelijöiden yhteystiedot

erityisasiantuntija Heta Ratavuori, MMM/LVO/ELKA, heta.ratavuori@gov.fi, 0295 162 016

erityisasiantuntija Saana Tarhanen, MMM/LVO/ELKA, saana.tarhanen@gov.fi, 0295 162 036

neuvotteleva virkamies Timo Halonen, MMM/LVO/ELKA, timo.halonen@gov.fi, 0295 162 411

EUTORI-tunnus

Liitteet

Viite

Asiasanat
Hoitaa

Tiedoksi
